



Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757

E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

Data **27 februarie 2026** Nr.**07**

Ministerul Culturii al Republicii Moldova

Notă de poziție la proiectul ordinului privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea birourilor/centrelor de informare turistică din Republica Moldova.

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități salută inițiativa de a institui un cadru normativ privind organizarea și funcționarea birourilor/centrelor de informare turistică, în vederea dezvoltării și promovării turismului în Republica Moldova.

În urma examinării proiectului de Regulament, constatăm că, deși acesta prevede principii generale precum legalitatea, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialitatea și nediscriminarea (pct. 6), nu conține prevederi explicite, clare și operaționale privind asigurarea accesibilității și incluziunii persoanelor cu dizabilități, fapt ce nu corespunde obligațiilor asumate de stat prin legislația națională în vigoare și prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Totodată, proiectul de Regulament utilizează formulări generale referitoare la „accesul facil pentru vizitatori” și la furnizarea de informații „corecte, complete și accesibile”, fără a stabili criterii minime obligatorii și mecanisme concrete privind accesibilitatea fizică, informațională și comunicațională a Birourilor/Centrelor de informare turistică. Absența unor norme clare și aplicabile poate conduce la interpretări neuniforme și la excluderea anumitor categorii de beneficiari, contravenind principiului egalității și limitând exercitarea efectivă a dreptului la informație, precum și a dreptului de participare la viața socială și culturală.

În acest context, în vederea alinierii proiectului de Regulament la cadrul normativ național și la standardele internaționale în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități, formulăm următoarele recomandări:

1. Detalierea noțiunii de „acces facil” prin includerea expresă în Regulament a cerințelor minime de accesibilitate fizică, care să vizeze cel puțin:
 - a. accesul fără bariere arhitecturale (rampe, uși accesibile, spații de manevră);
 - b. semnalizarea vizibilă și tactilă;
 - c. existența spațiilor adaptate pentru persoanele cu mobilitate redusă.
2. Completarea Regulamentului cu prevederi distincte privind accesibilitatea, care să instituie obligația expresă a Birourilor/Centrelor de a asigura accesibilitatea serviciilor, spațiilor și informațiilor, în conformitate cu principiul designului universal.
3. Reglementarea explicită a accesibilității informaționale și comunicaționale, prin introducerea obligației ca informațiile furnizate de Birouri/Centre să fie disponibile, după caz, în formate accesibile (inclusiv ușor de citit, audio, digital accesibil), în limbaj



Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757

E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

simplificat și prin canale alternative de comunicare (vizual, audio și digital), inclusiv pe paginile web și în materialele electronice.

4. Completarea Capitolului V cu criteriile obligatorii de accesibilitate, respectarea acestora constituind condiție necesară pentru obținerea și menținerea acreditării Birourilor/Centrelor de informare turistică.
5. Completarea proiectului cu prevederi privind instruirea personalului cu obligativitatea formării în domeniul comunicării inclusive și al respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.
6. Adaptarea materialelor informative și promoționale elaborate, editate sau distribuite de Birouri/Centre ținând cont de principiile accesibilității și utilizării de către un public divers.
7. Completarea mecanismului de raportare cu indicatori privind gradul de accesibilitate a serviciilor prestate și măsurile întreprinse pentru asigurarea incluziunii tuturor vizitatorilor.

Considerăm că integrarea recomandărilor menționate va contribui la asigurarea caracterului incluziv și nediscriminatoriu al serviciilor de informare turistică, la creșterea calității acestora și la alinierea cadrului normativ național la standardele europene în domeniul drepturilor omului.

În contextul celor expuse ne exprimăm aprecierea pentru eforturile depuse și vă rugăm a face public, ulterior, tabelul de sinteză a recomandărilor conform prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Directoare executivă

Galina CLIMOV